

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

21 APRIL 1994

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer F. Vermeiren c.s. —

**houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976
betreffende de openbare centra. voor maatschappelijk welzijn**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De veelbesproken kloof tussen burger en politiek en de crisis van ons democratisch bestel vragen om hervormingen. Op lokaal vlak dient men derhalve te zoeken naar nieuwe vormen om de verhouding tussen burger en bestuur gestalte te geven.

Volgens de vigerende wetgeving kiest de raad voor maatschappelijk welzijn de voorzitter onder zijn leden, in besloten vergadering.

De toewijzing van het voorzitterschap is doorgaans het gevolg van politieke afspraken, die vaak tot stand komen vóór de verkiezingen, en in vele gevallen wordt de functie ingevuld door een mandataris aan wie geen schepenambt kon worden toebedeeld.

Aldus heeft de burger niet de minste inspraak in het vertrouwen van de leiding van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Evenmin kan het door de voorzitter gevoerde beleid door de burger worden beoordeeld.

Door de rechtstreekse verkiezing wordt dit wel mogelijk, terwijl de voorzitter, die zijn legitimatie rechtstreeks aan de kiezer ontleent, in een krachtiger positie staat tegenover de leden dan wanneer hij uit de raad wordt verkozen.

Dit voorstel moet samen gelezen worden met ons voorstel van decreet betreffende de rechtstreekse verkiezing van de raad voor maatschappelijk welzijn (Stuk 529 (1993-1994) – Nr. 1).

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel vervangt artikel 25 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn door de nieuwe artikelen 25 tot 25¹¹.

Artikel 25

Artikel 25 van de organieke wet van 8 juli 1976 bepaalt dat de voorzitter uit de raad wordt verkozen door de leden (§ 1), dat de voorzitter zijn functie verliest wanneer hij ontslag geeft of ophoudt raadslid te zijn (§ 2) en voorziet in de ambtswaarneming bij vacature in afwachting van een nieuwe verkiezing door de raad.

Onderhavig artikel stelt het principe van de rechtstreekse verkiezing, ook bij vacature.

Artikel 25¹

De gestelde verkiezingsvoorwaarden zijn dezelfde als die gesteld bij het voorstel tot rechtstreekse verkiezing van de burgemeester.

Artikel 25²

De aanwijzing gebeurt bij volstreekte meerderheid, wat eventueel een tweede ronde vereist.

Artikel 25³

De rechtstreekse verkiezing van de voorzitter valt samen met de rechtstreekse verkiezing van de raad, die bepaald is op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen.

Artikelen 25⁴ en 25⁵

Naar analogie met het voorstel over de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester voorziet het voorstel in het uitstellen of nietig verklaren van de verkiezing ingeval van overlijden van een kandidaat en in het houden van buitengewone verkiezingen.

Artikel 25⁶

Wanneer er slechts ~~één~~ kandidaat is, moeten er uiteraard geen verkiezingen worden gehouden.

Artikel 25⁷

Dat artikel moet gelezen worden samen met artikel 25¹¹, waarin gesteld wordt dat de Vlaamse regering de regels van de verkiezing zal vaststellen overeenkomstig de gemeentekieswet, met inbegrip van de voordrachten en het toekennen van het letterwoord en volgnummer.

Artikel 25⁸

Aangezien de diverse lijsten slechts één kandidaat kunnen voordragen, kan er maar ~~één~~ stem worden uitgebracht.

Artikel 25⁹

Het is het hoofdbureau dat ofwel de kandidaat verkozen verklaart ofwel de kandidaten voor de herstemming aanwijst.

Artikel 25¹⁰

Dit artikel beoogt de ontkoppeling tussen het beraadslagend en uitvoerend mandaat.

Artikel 25¹¹

Naar analogie met het voorstel tot verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn stelt de Vlaamse regering de regels van de verkiezing vast overeenkomstig de beschikkingen van de gemeentekieswet. Het besluit van de Vlaamse regering moet wel ter goedkeuring aan de Vlaamse Raad worden voorgelegd (artikel 3 van het voorstel van decreet).

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

F. VERMEIREN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 25 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„Artikel 25

§ 1. De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt rechtstreeks verkozen door de vergadering van gemeenteraadskiezers.

De op een zelfde lijst bewilligende kandidaten voor de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn kunnen daartoe één kandidaat voordragen. Hiervoor dient een gedagtekende akte van voordracht te worden neergelegd in handen van de voorzitter van het hoofdbureau. Om ontvankelijk te zijn moet zij ondertekend zijn ten minste door de meerderheid van de op dezelfde lijst voorgedragen kandidaten voor de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn.

§ 2. Bij tijdelijke afwezigheid of verhindering van de voorzitter wordt zijn ambt waargenomen door het raadslid dat door hem schriftelijk wordt aangewezen. Bij gebrek aan zulke aanwijzing, wijst de raad onder zijn leden een plaatsvervanger aan en wordt, zo nodig, in afwachting van die aanwijzing, het ambt van voorzitter waargenomen door het oudste lid in jaren.

In geval van overlijden van de voorzitter of wanneer aan zijn mandaat een einde komt om een andere reden dan de algehele vernieuwing van de raad, wordt hij vervangen door het oudste lid in jaren, tot de kiezers, bijeengeroepen in buitengewone vergadering zoals bedoeld in artikel 25⁵, een voorzitter hebben gekozen.

§ 3. Als verhinderd wordt beschouwd de voorzitter die het ambt van minister, staatssecretaris, lid van een gemeenschaps- of gewestregering of gewestelijke staatssecretaris uitoefent, voor de periode waarin dat ambt wordt uitgeoefend.

De voorzitter die verhinderd is wegens de vervulling van zijn actieve militaire dienstdienst of van zijn burgerdienst als gewetensbezwaarde, wordt op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan het vast bureau, gedurende die periode vervangen.

De voorzitter die een ouderschapsverlof wenst te nemen wegens de geboorte of de adoptie van een kind, wordt op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan het vast bureau, vervangen voor de periode zoals bepaald in artikel 19, vijfde lid.

Artikel 25¹

Om tot voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn

3° in het bevolkingsregister van de gemeente ingeschreven zijn.

Niet verkiesbaar zijn :

1° degenen die door veroordeling ontzet zijn uit het recht om gekozen te worden ;

2° degenen die van het kiesrecht uitgesloten zijn met toepassing van artikel 6 van het Kieswetboek ;

3 degenen die in de uitoefening van het kiesrecht geschorst zijn met toepassing van artikel 7 van het Kieswetboek ;

4° degenen die, onverminderd de toepassing van de bepalingen vermeld in 1° tot 3°, veroordeeld zijn, zelfs met uitstel, wegens een van de in de artikelen 240, 241, 243 en 245 tot 248 van het Strafwetboek omschreven misdrijven, gepleegd in de uitoefening van een gemeenteamt ; deze onverkiesbaarheid eindigt twaalf jaar na de veroordeling.

Aan de verkiesbaarheidsvereisten moet voldaan zijn uiterlijk op de dag van de verkiezing, met uitzondering van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, 1° en 3°, die moeten zijn vervuld uiterlijk op de dag waarop de kiezerslijst wordt afgesloten.

Artikel 25²

Tot voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt verkozen de kandidaat die de volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen behaalt. Heeft geen van deze kandidaten de volstrekte meerderheid verkregen, dan geschiedt de herstemming over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald. Ingeval van staking van stemmen bij de herstemming is de kandidaat verkozen wiens voordragende lijst de meeste stemmen behaalde bij de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 25³

De verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn heeft van rechtswege plaats om de zes jaar op de dag waarop de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn plaatsvindt.

De eventuele herstemming heeft veertien dagen later plaats.

De verkiezing is vrij en geheim.

Artikel 25⁴

Indien een kandidaat overlijdt na de indiening van de voordracht en **vóór** de dag van de verkiezing, wordt de verkiezing uitgesteld. De verkiezing heeft dan plaats binnen een termijn van zestig dagen te rekenen vanaf de dag dat de verkiezing moest plaatsvinden.

Indien een van de twee kandidaten die deelnemen aan de herstemming, overlijdt **vóór** de dag van de herstemming, wordt deze eveneens uitgesteld en wordt de eerste verkiezing

De eerste stembeurt van de nieuwe verkiezing heeft plaats binnen een termijn van zestig dagen te rekenen vanaf de dag van de herstemming.

Artikel 25⁵

De kiezers kunnen ook in buitengewone vergadering worden bijeengeroepen om te voorzien in de vacature ingeval van overlijden of ontslag van de voorzitter. Deze vergadering heeft altijd plaats op een zondag, binnen een termijn van zestig dagen na het overlijden of na het ontslag.

Artikel 25⁶

Indien er slechts één kandidaat voorgedragen wordt, dan wordt deze zonder meer door het hoofdstembureau verkozen verklaard.

Artikel 25⁷

Aan de kandidaten wordt hetzelfde volgnummer en hetzelfde letterwoord toegekend als dat van de onderscheiden voordragende lijsten van kandidaten voor de verkiezing van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 25⁸

Iedere kiezer mag slechts één stem uitbrengen.

Artikel 25⁹

De uitslag van de telling van de stemming wordt in het openbaar bekendgemaakt. De kandidaat die de volstrekte meerderheid van de geldige stemmen heeft behaald, wordt door het hoofdstembureau verkozen verklaard.

Ingeval niemand de volstrekte meerderheid heeft behaald, kondigt het hoofdstembureau de namen van de kandidaten af die aan de herstemming zullen deelnemen.

Artikel 25¹⁰

De kandidaat die tot voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt verkozen en die tevens lid is van die raad, houdt op deel uit te maken van die raad en wordt hierin vervangen door zijn opvolger.

Artikel 25¹¹

De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast voor de verkiezing van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn conform de procedure, bedoeld in de Gemeentekieswet.“.

Artikel 3

Het besluit van de Vlaamse regering, bedoeld in **het ‘bij artikel 2 voorgestelde artikel 25¹** van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt voor goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Raad binnen één jaar na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

F. VERMEIREN

A. VAN APEREN

G. ANTHEUNIS
